

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	111-25/282115
Otsuse kuupäev	02.06.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Civitta Eesti AS-i vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Kodus elavatele dementsusega inimestele ja nende hoolduskoormusega lähedastele suunatud sekkumispraktikate ja tugisüsteemide analüüs Sotsiaalministeeriumile“ (viitenumber 282115) hankija Civitta Eesti AS-i pakkumuse tagasilükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Civitta Eesti AS, esindaja Roman Khlibun Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Triinu Eismel
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata Civitta Eesti AS-i vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Kodus elavatele dementsusega inimestele ja nende hoolduskoormusega lähedastele suunatud sekkumispraktikate ja tugisüsteemide analüüs Sotsiaalministeeriumile“ (viitenumber 282115).
2. Jätta Civitta Eesti AS-i poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 10.03.2025 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Kodus elavatele dementsusega inimestele ja nende hoolduskoormusega lähedastele suunatud sekkumispraktikate ja tugisüsteemide analüüs Sotsiaalministeeriumile“ (viitenumber 282115) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Vastavustingimused ja Hindamismetoodika.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 03.04.2025. a, esitasid pakkumuse 4 pakkujat, sh Civitta Eesti AS.

2. 24.04.2025 otsusega lükkas Hankija Civitta Eesti AS-i pakkumuse tagasi.

3. 02.05.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Civitta Eesti AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele lükata Civitta Eesti AS-i pakkumus tagasi.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 09.05.2025 kirjaga nr 12.2-10/111 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 14.05.2025 ja neile vastamiseks 19.05.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud tähtpäevadeks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Civitta Eesti AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija on Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükanud, kuivõrd see ei vasta analüüsi aja- ja tegevuskava vormile. Hankija märgib, et pakkumuses on esitatud aja- ja tegevuskava koos vastutajate ning nende rollidega, kuid puuduvad tegevuse maksumused. Samuti toob Hankija välja, et ei saa puuduvaid andmeid pakkujalt selgituste küsimise käigus pärida, sest uute andmete esitamine peale pakkumuse esitamist ei ole lubatud. 30.04.2025 vastuses on Hankija jäänud samale seisukohale, lisades ka, et nõue teenib eelkõige eesmärgi hinnata tegevuste ulatust ja proportsionaalsust pakutud töö kogumaksumuse suhtes, samuti võimaldab see kontrollida, kas pakkuja on pakkumuse koostamisel arvestanud kõigi nõutud tegevustega.

5.2. Vaidlustaja Hankija seisukohtadega ei nõustu. Üksikute tegevuste maksumused ei oma pakkumuse sisulise hindamise seisukohalt mingit tähendust. Vastavalt hindamiskriteeriumidele võib hindamisele jõuda ka pakkumus, milles aja- ja tegevuskava ei ole üldse esitatud Hankija poolt ette antud vormil.

5.3. Hindamiskriteerium, millele Hankija nähtavasti oma 30.04.2025 kirjas viitab, on Hindamismetoodika p-is 2.3 nimetatud “Analüüsi aja- ja tegevuskava”, mille alusel võib hindamisel saada 10, 5 või 1 punkti. Madalaima punktisumma saab järgneval juhul:

KASIN: Aja- ja tegevuskava on esitatud, kuid tellija jaoks ebapiisav. Esineb põhimõttelisi puudujääke ja/või ebatäpsusi (nt ei ole kasutatud selle esitamiseks mõeldud vormi, tegevusi ei ole eriti detailsemaks kirjutatud või nende kirjeldus pole piisavalt põhjalik, puuduvad vastutajad ja läbiviijad, esitatu võimaldab mitmeti tõlgendamist).

Eelnevas on öeldud, et hindamisele võib jõuda ka pakkumus, mis ei ole üldse RHAD-i koosseisu kuulunud vormil ja milles puuduvad palju sisulisemad komponendid kui hind, mis Hankijale pakkumuse sisu vastavuse hindamisel olukorras, kui kõik vastutajad, läbiviijad ja tegevused on kirjeldatud, ei anna. Seesuguse sõnastuse kaudu on Hankija öelnud, et pakkujad

on vabad valima, kas nad üldse kasutavad etteantud aja- ja tegevuskava vormi ning millist seal nimetatud infot vormile kannavad. Arvestades, milliseid puuduseid on Hankija nimetanud madalaimate punktide ehk 1 punkti väärilistena, ei oleks alust Vaidlustaja pakkumusele isegi sedavõrd madalaid punkte anda, kuid hetkel ei toimu vaidlus selle üle.

5.4. Hankija 30.04.2025 kirjas viidatud Euroopa Kohtu ja vaidlustuskomisjoni praktika ühikhindade olulisuse küsimuses ei ole praegu asjakohane:

1) tegemist ei ole ühikhindadega. Teenuse ühikhind on tunni hind. Kui küsitud on tegevuste hindu, on tegu vaid Hankija statistilist uudishimu rahuldava informatsiooniga, mis ei aita tal hinnata, kas tegevusi on pakutud asjakohases ja mõistlikus mahus, sest ta ei tea ühegi spetsialisti töötunni hinda, mis aitaks tal mahtu välja arvutada. Spetsialistide töötunni maksumused võivad seesuguse teenuse osutamisel kordades varieeruda. Tegevuste ajaline maht, mille vastu Hankijal võiks pakkumust hinnates olla põhjendatud sisuline huvi, on pakkumuse metoodilises osas detailselt esitatud;

2) tegevuste hindadest lähtuvalt ei täideta tegelikult hankelepingu. Vormil on küll lause, mille kohaselt pakkuja poolt pakkumuse esitamisel ajakavas märgitud hinnad on lõplikud ning ei kuulu muutmisele, aga arvestades hankelepingu projektis ette nähtud maksetingimusi, mille kohaselt maksed toimuvad kogumaksumusest arvutatavate kindlaksmääratud osamaksetena, on tegu täiesti sisutühja deklaratsiooniga. Olukorda, kus kellelgi tekiks vajadus või soov üksikute tegevuste hindasid muuta, ei saa ette tulla, kui hankelepingus fikseeritakse kogumaksumus ning osamaksete suurused hankija poolt määratud protsentidena. Samuti ei saaks ette tulla olukorda, kus Hankija tunnistab mistahes jaotusega summades tegevuste maksumusi sisaldava pakkumuse mittevastavaks, kui pakkumuse ülejäänud osas on esitatud igati asjakohased tegevuste kirjeldused ja mahud. Ka siit nähtub, et tegevuste hind ei ole pakkumuse sisulist vastavust määrav detail ehk selle puudumine ei saa olla aluseks pakkumuse mittevastavaks tunnistamisel. Kui Hankijal on huvi seda teada saada, võib ta seda täiendavalt küsida. Pakkumus, milles on juba esitatud kogumaksumus, tegevuste kirjeldus, ajakava ja isegi tegevuste ajaline maht, ei saaks seesuguse päringu tulemusel kuidagi sisuliselt muutuda.

5.5. Vaidlustaja on seisukohal, et tegevuste maksumused on info, mille puudumine ei ole Hankija seatud tingimuste kohaselt takistuseks pakkumuse vastavaks tunnistamisel ja hindamisele jõudmisel. Pakkumuse tagasilükkamine ilma selgitusi küsimata on vastuolus hea halduse tavaga.

5.6. Hankija märgib oma otsuses, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud analüütik A. S. ei vasta RHAD-i tingimustele ning ei saa analüütiku rollis meeskonnas osaleda. Hankija väitel ilmneb isiku CV-s loetletud projektidest ainult ühe projekti “Vaktsineerimise korraldust toetav tööriist” puhul välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise kogemus.

Hankija jäi oma seisukoha juurde ka pärast Vaidlustajal poolt 26.04.2025 märgukirjas tähelepanu juhtimist, et nõudele vastavad kõik A. S.-i CV-s nimetatud projektid.

5.7. Hankija väide, et A. S.-i CV-s nimetatud muud projektid ei vasta RHAD-is sätestatud tingimustele, ei ole tõene. Kõik CV-s toodud projektid vastavad nimetatud nõuetele, st sisaldavad töid, mis hõlmavad välisriikide praktikaid ja süsteemide analüüsamise kogemust. Hankija ei ole Vaidlustajale vastavasisulist päringut esitanud ning ka juba viidatud märgukirjas tähelepanu juhtimine ei suunanud Hankijat avalikest andmebaasidest ega päringute teel täitma RHS §-i 114 kohast kohustust kontrollida pakkumuse vastavust sisuliselt. Vaidlustusele on lisatud tellijate kinnituskirjad, et vähemalt 3 projekti (vastavustingimuse kohaselt on nõutud 2) vastavad nõudele, mille osas Hankija on pakkumuse mittevastavaks tunnistanud.

5.8. Hankija 30.04.2025 kirjas esitatud väide, et Hankija lähtus vastavuse hindamisel ainult CV-s esitatud sõnastusest koosmõjus asjaoluga, et isegi Vaidlustaja poolt tema eksimusele tähelepanu juhtimine ei suunanud teda projektide sisu päriselt kontrollima, viitab, et Hankija ei

ole täitnud oma kohustust pakkumuse vastavust sisuliselt hinnata. Projektide kirjeldusi saab esitada erinevas sõnastuses, aga kui projektid on esitatud, ei saa Hankija hoolsuskohustust pakkumuse sisulisel kontrollimisel piirduda sellega, et ta otsib esitatud dokumendist oma nõudes sisaldunud sõnu, nende puudumisel tunnistab pakkumuse mittevastavaks, olemasolul vastavaks - mõlemal juhul on Hankijal kohustus kontrollida, kas esitatud info ka sisuliselt nõudele vastab.

5.9. Kuigi Vaidlustaja on veendunud, et kõik esitatud analüütikud vastavad vastavustingimusele, juhib Vaidlustaja tähelepanu, et väite, mille kohaselt juhul, kui esitatakse enam kui 2 analüütikut, peavad kõik sellele vastama, on Hankija esitanud alles otsuses, mitte Vastavustingimuses.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu ning palub jätta selle rahuldamata.

6.1. Hankija 24.04.2025 otsusega tunnistati Vaidlustaja pakkumus mittevastavaks, kuna see ei vasta Vastavustingimuse p-is 11 „Analüüsi aja- ja tegevuskava vastavalt vormile“ nõudele, mille kohaselt tuli pakkumuses esitatavas ajakavas lisada igale tegevusele selle eest lisaks vastutavale tööühma liikmele ka tegevuse maksumus ega vastavustingimuse p-ides 6 „Tööühm“ ja 9 „Analüütik (vähemalt 2)“ toodud nõudele esitatud kolmanda analüütiku osas.

6.2. Hankijal tuleb pakkumuste vastavuse kontrollimisel lähtuda RHAD-is pakkumustele kehtestatud nõuetest. Kui Vaidlustaja leiab, et tegevuste maksumuste esitamine analüüsi aja- ja tegevuskavas on vaid Hankija statistilist uudishimu rahuldav informatsioon, tulnuks tal vastavat seisukohta väljendada enne pakkumuste esitamise tähtpäeva või RHAD-i vaidlustamise kaudu. Tähtaegselt vaidlustamata riigihanke alusdokumendid on kehtivad ja siduvad nii riigihankes osalejatele kui ka hankijale (RKHKo 3-3-1-24-13, p 25; RKHKo 3-3-1-50-15 p 14.2). Hankijate range seotus riigihanke alusdokumentidega seondub võrdse kohtlemise põhimõttega ja läbipaistvuskohustusega (Euroopa Kohtu 10. oktoobri 2013. a otsus asjas C-336/12, p-d 40; 6. novembri 2014. a otsus asjas C-42/13, p-d 42–44, 46 ja 50). Puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakkumuses tegevuste maksumusi esitatud ei olnud.

6.3. Hankija ei lükanud Vaidlustaja pakkumust tagasi Vaidlustaja väidetud põhjusel, et pakkumus ei vasta aja- ja tegevuskava vormile vaid põhjusel, et pakkumuses ei ole esitatud Vastavustingimuses nõutud tegevuste maksumusi.

6.4. Pakkumuses on võimalik selgitusega parandada vaid ilmseid tehnilisi vigu, mitte sisulisi mittevastavusi RHAD-is esitatud tingimustele. Kui pakkumuse mittevastavus RHAD-ile on ilmne ja mittevastavuse kõrvaldamine oleks võimalik üksnes uute andmete/dokumentide esitamise kaudu, oleks tegemist pakkumuse lubamatu muutmisega pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva. Olukorras, kus Vaidlustaja pakkumuses puudusid tingimusele vastavust tõendavad Hankija nõutud andmed, ei pidanud Hankija Vaidlustajalt selgitusi küsima.

6.5. Hankija hindab vastavaks tunnistatud pakkumusi, mis tähendab, et vaidlustuses esitatud hindamismetoodika väljavõtted ei ole asjakohased – kui pakkumus RHAD-is toodud nõuetele ei vasta, ei ole kohane võrrelda, kas tegemist on hindamismetoodika kirjelduse alakriteeriumis 2.3 pakkumuse hindamisel väärtuspunkte vähendava asjaoluga. Kuivõrd pakkumuste vastavuse kontrolli ja pakkumuste hindamise näol on tegemist pakkumuste menetlemise erinevate etappidega, ei ole tegemist ka võrreldavate asjaoludega. Pakkumus, mis ei vasta tingimustele, lükatakse tagasi ja ei osale pakkumuste hindamises.

6.6. Vaidlustaja väitel on tingimus selle kohta, et kõik meeskonnas kohustuslikku rolli esitatud meeskonnaliikmed peavad vastavale rollile seatud tingimustele vastama, esitatud alles otsuses.

Tegelikult on vastav nõue on esitatud vastavustingimuse „Töörühm“ kolmandas lauses: *Juhul kui pakkuja pakub kohustuslikku rolli rohkem kui hankija nõutud arvu töörühmaliikmeid, siis peavad kõik vastavasse rolli pakutud töörühmaliikmed vastama sellele rollile vastavustingimustes esitatud nõuetele.*

Nagu nähtub Vaidlustaja pakkumuses esitatud töörühma kirjeldusest, esitas Vaidlustaja analüütiku rolli kolm inimest.

6.7. Vastavustingimuse „Analüütik (vähemalt 2)“ tingimuse kohaselt pidi pakkumuses esitatav analüütik vastama järgmistele tingimustele: *Analüütikul peab riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul olema vähemalt kahe hankeobjektiga samaväärses uuringus osalemise kogemus. Hankeobjektiga samaväärses projektis loeb tellija sotsiaalvaldkonna või sellega lähedalt seotud valdkonna uuringut ja/või analüüsi, kus töörühmaliige osales analüütiku rollis ning mille raames isik on omandanud sotsiaalteaduslike rakendus-uuringute, turu-uuringute, mõjuanalüüsides, poliitikaanalüüsides või hindamismetoodikate väljatöötamise ning välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise kogemuse. Pakkuja esitab töörühma liikme allkirjastatud CV, mis sisaldab piisavat informatsiooni, mille alusel saab hankija kontrollida nõuetele vastavust (lepingu/projekti/töökogemuse algus ja lõpp, lepingu/projekti/töökogemuse objekti kirjeldus ja ülesanded selle täitmisel). Allkirjastamisega annab töörühmaliige oma nõusoleku hankelepingu täitmisel osalemiseks.*

Hankija on seega sõnaselgelt sätestanud, et CV peab sisaldama nõuetele vastavuse kontrollimiseks piisavat informatsiooni.

6.8. Vaidlustaja on esitanud analüütiku A. S.-i CV-s viis projekti ning kirjeldanud iga projekti puhul põhjalikult teostatud tööde sisu ja rolli esitatud projektis. Hankija on pakkumuse tagasilükkamise otsuses selgitanud, et isiku CV-s loetletud projektidest ilmneb ainult neljanda projekti puhul välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise kogemus.

6.9. Hankijal on küll RHS § 46 lg-st 4 tulenevalt kohustus küsida pakkujalt selgitusi, ent RHS ei kohustada hankijat igal ajahetkel kahtlema esitatud andmete õigsuses. Hankija on pakkumuses esitatud analüütiku tingimusele vastavuse hindamisel kontrollinud esitatud kirjelduste põhjal iga esitatud projekti vastavust Hankija seatud tingimustele ning leidnud, et välisriikide praktikate analüüsamise kogemus on omandatud esitatud projektidest vaid ühes.

6.10. Vaidlustaja on lisanud vaidlustusele analüütiku CV-s esitatud projektide nr 1, 3 ja 5 tellijate kinnituskirjad. Esitatud kinnituskirjades on iga projekti kohta esitatud kinnitus: isik osales perioodil ...-... poolt tellitud uuringus ... analüütikuna, mille raames ta rakendas sotsiaalteaduslike rakendus-uuringute, turu-uuringute, mõjuanalüüsides, poliitikaanalüüsides või hindamismetoodikate väljatöötamise ning välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise oskuseid. Grammatiliselt lugedes on projektide tellijad seega kinnitanud, et esitatud analüütik rakendas esitatud projektides välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise oskuseid, ent ka kinnituskirjad ei sisalda infot, et projektid hõlmasid välisriikide praktikate ja süsteemide analüüsimist.

6.11. Vaidlustaja pakkumuses esinesid sellised sisulised puudused, mida oleks võimalik olnud muuta üksnes uute andmete esitamisega.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi mittevastavuse tõttu kahele vastavustingimusele järgmiste põhjendustega¹:

---

¹ Põhjendused on esitatud 24.04.2025 Riigihangete registris koostatud Vastavusotsuse Lisas 3.

1) tingimus *Analüüsi aja- ja tegevuskava* vastavalt vormile: Pakkuja on esitanud aja- ja tegevuskava koos vastutajate ning nende rollidega, kuid jätnud esitamata tegevuse maksumused. Hankija on vastavustingimuses sätestanud, et igale tegevusele ajakavas lisatakse selle eest vastutav töörühma liige ja tegevuse maksumus. Puuduvaid tegevuste maksumusi ei ole esitatud ka muudes pakkumuse dokumentides. Hankija ei saa puuduvaid andmeid pakkujalt selgituste küsimise käigus pärima minna, sest uute andmete esitamine peale pakkumuse esitamist ei ole lubatud. Pakkuja esitatud aja- ja tegevuskava ei vasta hankes seatud tingimustele;

2) tingimus *Analüütik (2)*: Hankija kontrollis pakkumuses esitatud hankelepingu täitmisel osalevate analüütikute vastavust hanke alusdokumentides sätestatud nõuetele. Pakkuja on esitanud vastavasse rolli H[---] B[---], A[---] S[---]-i ja M[---]-N[---]-i. [---]

2. Pakkuja poolt A[---] S[---]-i CV-s esitatud andmete alusel ilmneb, et isikul on riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul omandatud ühe hankeobjektiga samaväärses uuringus analüütikuna osalemise kogemus. Hankija on vastavustingimuses määratlenud hankeobjektiga samaväärseks projektiks sotsiaalvaldkonna või sellega lähedalt seotud valdkonna uuringut ja/või analüüsi, kus töörühmaliige osales analüütiku rollis ning mille raames isik on omandanud sotsiaalteaduslike rakendus-uuringute, turu-uuringute, mõjuanalüüsides, poliitikaanalüüsides või hindamismetoodikate väljatöötamise ning välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise kogemuse. Isiku CV-s loetletud projektidest ilmneb ainult ühe projekti "Vaksineerimise korraldust toetav tööriist" puhul välisriikide praktikate või süsteemide analüüsamise kogemus. Seega ei vasta pakkumuses esitatud analüütik A[---] S[---] riigihanke alusdokumentides nõutud tingimustele ning ei saa analüütiku rollis meeskonnas osaleda. [---].

Hankija on nõudnud meeskonnas vähemalt kahe nõuetele vastava analüütiku kaasamist. Pakkuja on analüütiku rolli esitanud 3 isikut. Hankija on töörühma vastavustingimuses sätestanud, et kõik vastavasse rolli pakutud töörühmaliikmed peavad vastama sellele rollile vastavustingimustes esitatud nõuetele. Pakkuja poolt analüütiku rolli esitatud kolmest isikust kaks vastavad esitatud nõuetele, kuid kolmanda isiku CV-st ei ilmne tema vastavus analüütikule seatud tingimustele.

Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimine vastavustingimusele *Analüüsi aja- ja tegevuskava* vastavalt vormile

8. Vastavustingimustes on Hankija kehtestanud tingimuse *Analüüsi aja- ja tegevuskava* vastavalt vormile (edaspidi *Tegevuskava tingimus*) järgmises sõnastuses:

Pakkuja esitab analüüsi aja- ja tegevuskava etteantud vormil.

Pakkuja peab analüüsi ajakava koostamisel arvestama lepingu perioodi pikkusega. Analüüsi aja- ja tegevuskava koos detailse kirjeldusega koostab pakkuja lähtuvalt hanke tehnilises kirjelduses toodud eesmärkidest, põhjendades oma valikuid ja valikute lisaväärtuseid pakkumuses. Igale tegevusele ajakavas lisatakse selle eest vastutav töörühma liige ja tegevuse maksumus. Pakkuja kirjeldab ka, kuidas ta muudatuste korral kohandab ajakava ja tegevusi, lisades ajakavasse alternatiivina vastavad tegevused. Tegevuste kavandamisel tuleb pakkujal arvestada, et osa tegevusi saab toimuda samaaegselt ning ajakava planeerimisel tuleb arvestada võimalike takistustega.

Esitatud analüüsi aja- ja tegevuskava on aluseks pakkumuse hindamisel vastavalt hindamismetoodikale.

Küsimused ettevõtjale:

1. Pakkuja esitab aja- ja tegevuskava vastavalt vormile 3. (Vabas vormis dokument).

Mõistlikku vaidlust ei saa olla selles, et *Tegevuskava tingimuse* kohaselt tuli pakkujatel esitada aja- ja tegevuskavas muuhulgas lisada igale tegevusele ka ajakavas selle eest vastutav töörühma liige ja tegevuse maksumus.

9. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja esitas oma pakkumuses Hankija ettenähtud vormil analüüsi aja- ja tegevuskava, milles ei olnud igale tegevusele lisatud tegevuse maksumust.

Vaidlustusmenetluses on Vaidlustaja seisukohal, et kuna Tegevuskava tingimuse kohaselt esitada tulnud tegevuste maksumused ei olnud pakkumuse ühikhinnad ning ei omanud mingit tähendust pakkumuste hindamisel, ei olnud Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine selle puuduse tõttu proportsionaalne. Samuti oleks Hankijal tulnud küsida Vaidlustajalt pakkumuse kohta selgitusi.

Mingeid põhjendusi selle kohta, miks Vaidlustaja ei esitanud oma analüüsi aja- ja tegevuskavas tegevuste maksumusi, ei ole Vaidlustaja vaidlustusmenetluses ega Hankijale 26.04.2025 (peale otsuse tegemist Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks) esitatud märgukirjas välja toonud.

10. Vaidlustuskomisjon märgib, et Hankija on kehtestanud pakkujatele nõude analüüsi aja- ja tegevuskava esitamiseks vastuoluliselt, mistõttu pole arusaadav, kas sisuliselt on tegemist vastavustingimuse või hindamiskriteeriumiga.

Hankija on kehtestanud Vastavustingimustes Tegevuskava tingimuse (vt käesoleva otsuse p 8), milles sisalduvad ka mõned konkreetset nõuded tegevuskavale, sh: *Pakkuja esitab analüüsi aja- ja tegevuskava etteantud vormil ja igale tegevusele ajakavas lisatakse selle eest vastutav tööühiku liige ja tegevuse maksumus.*

Samas on eraldi välja toodud, et: *Esitatud analüüsi aja- ja tegevuskava on aluseks pakkumuse hindamisel vastavalt hindamismetoodikale.*

Seega on ilmne, et pakkujate esitatud analüüsi aja- ja tegevuskava kasutatakse pakkumuste hindamisel.

Hindamismetoodika p-is 2.3 on kehtestatud hindamise alused teenuse alakriteeriumi Analüüsi aja- ja tegevuskava järgi (edaspidi Tegevuskava kriteerium).

Tegevuskava kriteeriumi alusel võis saada 10 punkti (Suurepärase), 5 punkti (Hea) või 1 punkti (Kasini). Seejuures on:

1) 10 punkti (Suurepärase) saamise eelduseks analüüsi aja- ja tegevuskava alusel muuhulgas vastavus nõudele – *Iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik (sh roll), läbiviija(d) ja hind;*

2) 5 punkti (Hea) saamise eelduseks analüüsi aja- ja tegevuskava alusel muuhulgas vastavus nõudele – *Iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik (sh roll), läbiviija(d) ja hind;*

3) 1 punkti (Kasini) saamise alusena märgitud - *aja- ja tegevuskava on esitatud, kuid tellija jaoks ebapiisav. Esineb põhimõttelisi puudujääke ja/või ebatäpsusi (nt ei ole kasutatud selle esitamiseks mõeldud vormi, tegevusi ei ole eriti detailsemaks kirjutatud või nende kirjeldus pole piisavalt põhjalik, puuduvad vastutajad ja läbiviijad, esitatu võimaldab mitmeti tõlgendamist).*

Ei saa olla mõistlikku vaidlust, et *maksumus* Tegevuskava tingimuses on samasisuline hinnaga Tegevuskava kriteeriumis, kuna mingit muud hinda analüüsi aja- ja tegevuskavas esitada ei tulnud.

11. Juhul, kui Hankija oleks RHAD-is lähtunud eeldusest et pakkumus, mis ei vasta täielikult Tegevuskava tingimusele, tuleb tagasi lükata, mistõttu selline pakkumus ei saa kuidagi hindamisele jõuda (RHS § 114 lg 1 ls 2), oleks puudunud mõistlik vajadus näha Hindamismetoodika p-is 2.3 analüüsi aja- ja tegevuskava hindamisel 10 ja 5 punktiga ette, et analüüsi aja- ja tegevuskavas *iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik (sh roll), läbiviija(d) ja hind*, kuid 1 punkti andmise põhjendustes ei ole igale tegevusele vastava hinna olemasolu välja toodud (millest saab järeldada, et muuhulgas toob 1 punkti andmise kaasa see, et tegevuse hindu pole esitatud (vt käesoleva otsuse p 10).

Veelgi tähelepanuväärsem on, et tegevuse eest vastutava tööühiku liikmega (kes Tegevuskava tingimuse kohaselt tuli samuti lisada analüüsi aja- ja tegevuskavas igale tegevusele; vt nt käesoleva lause p 10) seoses on Tegevuskava kriteeriumi alusel 1 punkti andmisena sõnaselgelt märgitud - *puuduvad vastutajad*. Seega ei saanud tegevuse eest vastutajate märkimata jätmise analüüsi aja- ja tegevuskavas tuua kaasa pakkumuse tagasilükkamist selle mittevastavuse tõttu

Tegevuskava tingimusele vaid pakkumuste hindamisel sellele pakkumusele madalaimate punktide (1 punkt) andmise Tegevuskava kriteeriumi alusel.

Sama ilmneb koguni juhul, kui aja- ja tegevuskava ei ole esitatud Hankija ettenähtud vormil (mis oli Tegevuskava tingimuse ls 1 kohaselt nõutav) - hindamisel 1 punkti andmise tingib muuhulgas see, et aja- ja tegevuskava esitamiseks pole kasutatud selle esitamiseks mõeldud vormi, kuid 10 ja 5 punkti andmise eelduseks on muuhulgas aja- ja tegevuskava esitamine ettenähtud vormil (vt käesoleva otsuse p 10).

12. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuivõrd Hankija eesmärk oli kasutada Tegevuskava tingimuse alusel pakkujate poolt esitada tulnud analüüsi aja- ja tegevuskavasid pakkumuste hindamisel Tegevuskava kriteeriumi alusel, ei saanud Tegevuskava tingimuse kohaselt olla vastavustingimuseks mitte igas punktis Tegevuskava tingimusele vastava analüüsi aja- ja tegevuskava esitamine, vaid aja- ja tegevuskava kui dokumendi esitamine. Konkreetseid nõudeid Tegevuskava tingimuses kasutab Hankija pakkumuse hindamisel, kuid hindamiskriteeriumid ei saa olla samaaegselt vastavustingimused.

Seega leiab vaidlustuskomisjon, et pakkumuse vastavuse kontrollimisel pidi Hankija tuvastama üksnes fakti, et pakkuja on esitanud pakkumuses analüüsi aja- ja tegevuskava ega saanud hakata kontrollima analüüsi aja- ja tegevuskava vastavust Tegevuskava tingimuses välja toodud konkreetsetele tingimusele nagu kava esitamine ettenähtud vormil, tegevuste eest vastutavate isikute või tegevuste hindade esitamine. Loomulikult pidi Hankija seejuures kontrollima, et tegemist on asjakohaste dokumentidega (asjasse puutumatute dokumentide esitamine on pakkumuse tagasilükkamise alus).

13. Eeltoodust lähtudes on vaidlustuskomisjon seisukohal, et asjaolu, et Vaidlustaja analüüsi aja- ja tegevuskavas polnud välja toodud tegevuste hindu (maksumusi), ei saanud olla aluseks tema pakkumuse tagasilükkamisele, kuna tegemist oli asjaoluga, millest tuli lähtuda hankemenetluse järgmises etapis – pakkumuste hindamisel.

Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimine vastavustingimusele Analüütik (vähemalt 2)

14. Vastavustingimustes on Hankija kehtestanud tingimuse Analüütik (vähemalt 2) (edaspidi Analüütiku tingimus) järgmises sõnastuses:

[---]

Analüütikul peab riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul olema vähemalt kahe hankeobjektiga samaväärses uuringus osalemise kogemus. Hankeobjektiga samaväärselt projektiks loeb tellija sotsiaalvaldkonna või sellega lähedalt seotud valdkonna uuringut ja/või analüüsi, kus töörühmaliige osales analüütiku rollis ning mille raames isik on omandanud sotsiaalteaduslike rakendus-uuringute, turu-uuringute, mõjuanalüüsides, poliitikaanalüüsides või hindamismetoodikate väljatöötamise ning välisriikide praktikate või süsteemide analüüsides kogemuse.

Pakkuja esitab töörühma liikme allkirjastatud CV, mis sisaldab piisavat informatsiooni, mille alusel saab hankija kontrollida nõuetele vastavust (lepingu/projekti/töökogemuse algus ja lõpp, lepingu/projekti/töökogemuse objekti kirjeldus ja ülesanded selle täitmisel). Allkirjastamisega annab töörühmaliige oma nõusoleku hankilepingu täitmisel osalemiseks.

Küsimused ettevõtjale:

1. Pakkuja esitab analüütikute (2 tk) allkirjastatud CV-d. (Vabas vormis dokument)

15. Oma pakkumuses pakkus Vaidlustaja ühena kolmest analüütikust (Vastavustingimuste kohaselt oli nõutud analüütikut) oma töörühma liikme A.S.-i, kelle CV ka pakkumuses esitati. Hankija kontrollis A.S.-i vastavust Analüütiku tingimusele tema CV alusel ning jõudis järeldusele, et A.S.-i CV-s välja toodud viiest projektist/uuringust on vaid üks (“Vaktsineerimise korraldust toetav tööriist”) hankeobjektiga samaväärne uuring. Nõutav oli aga kaks samaväärset uuringut riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul (vt käesoleva otsuse p 14).

Vaidlustaja leiab, et riigihanke objektiga samaväärsed olid kõik A.S.-i CV-s toodud uuringud ning Hankija ei ole täitnud oma kohustust pakkumuse vastavust sisuliselt hinnata. Samuti leiab Vaidlustaja, et väite, mille kohaselt juhul, kui pakkumuses esitatakse enam kui 2 analüütikut, peavad kõik Analüütiku tingimusele vastama, on Hankija esitanud alles otsuses, mitte kehtestanud Vastavustingimuses.

16. Eelkõige juhib vaidlustuskomisjon tähelepanu sellele, et üldised nõuded pakkujate moodustatavatele töörühmadele on kehtestatud vastavustingimuses Töörühm, milles on muuhulgas sätestatud: *[---] Juhul kui pakkuja pakub kohustuslikku rolli rohkem kui hankija nõutud arvu töörühmaliikmeid, siis peavad kõik vastavasse rolli pakutud töörühmaliikmed vastama sellele rollile vastavustingimustes esitatud nõuetele.*

Seega ei ole õige Vaidlustaja väide, et Hankija esitas alles oma otsuses Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks nõude, et juhul, kui pakkumuses esitatakse enam kui 2 analüütikut, peavad kõik vastama Vastavustingimustes esitatud nõuetele. Nagu eespool märgitud, on kõnealune nõue kehtestatud vastavustingimuses Töörühm kõigi pakkuja meeskonna liikmete, sh analüütikute, kohta ning Hankija on sellele oma otsuses igati õiguspäraselt viidanud.

17. Puudub vaidlus, et Analüütiku tingimuses nõudis Hankija vähemalt kahe analüütiku pakkumist, kuid Vaidlustaja pakkus kolm analüütikut. Tulenevalt vastavustingimusest Töörühm pidid kõik pakutud analüütikud vastama Analüütiku tingimusele ja Hankija ei ole tingimust välja mõelnud alles otsuses.

18. Analüütiku tingimuses on Hankija muuhulgas näinud ette, et: *hankeobjektiga samaväärseks projektiks loeb tellija sotsiaalvaldkonna või sellega lähedalt seotud valdkonna uuringut ja/või analüüsi, kus töörühmaliige osales analüütiku rollis ning mille raames isik on omandanud [---] ning välisriikide praktikate või süsteemide analüüsimise kogemuse.*

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse põhjendustes märgib Hankija, et A.S.-i CV-s loetletud projektidest ilmneb ainult ühe projekti "Vaktsineerimise korraldust toetav tööriist" puhul välisriikide praktikate või süsteemide analüüsimise kogemus.

19. Vaidlustuskomisjon juhib tähelepanu, et ainsaks dokumendiks, millega pakkujad pidid tõendama pakutava spetsialisti vastavust Analüütiku tingimusele, oli pakutava isiku poolt allkirjastatud CV, mis pidi sisaldama piisavat informatsiooni, mille alusel saaks Hankija kontrollida nõuetele vastavust (lepingu/projekti/töökogemuse algus ja lõpp, lepingu/projekti/töökogemuse objekti kirjeldus ja ülesanded selle täitmisel) (vt käesoleva otsuse p 14). Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Analüütiku tingimusest pidi pakkujatele, sh Vaidlustajale, olema mõistetav, et nimelt CV-s tuleb esitada asjakohane ja piisav teave, millest Hankija saaks tuvastada pakutava analüütiku vastavuse Analüütiku tingimusele.

20. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et A.S.-i CV-s on ainult ühe projekti (,Vaktsineerimise korraldust toetav tööriist“) puhul märgitud, et *[---] projekti raames analüüsi kasutatud vaktsineerimispraktikaid nii Eestis kui rahvusvaheliselt [---]*, millest nähtub, et isik sai selle projekti raames omandada välisriikide praktikate või süsteemide analüüsimise kogemuse nagu on nõutud Analüütiku tingimuses. Teiste projektide/uuringute puhul ei ole välisriikide praktikate või süsteemide analüüsimist projekti/uuringu kirjelduses ega nimes välja toodud ning sellega kokkupuutumist pole võimalik loogiliselt järeldada.

21. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja väitega, et kuivõrd A.S.-i CV-s oli juba konkreetseid projekte/uuringuid nimetatud, pidi Hankija asuma välja selgitama seda, kas need siiski Analüütiku tingimusele ei vasta, kuigi see CV-st ei ilmnenu.

Vaidlustuskomisjon rõhutab veelkord, et Vaidlustajale pidi juba Analüütiku tingimuse sõnastusest olema arusaadav, et andmed Analüütiku tingimusele vastavuse kohta tuleb esitada pakutava isiku CV-s ning mingeid muid dokumente Hankija ei nõua. CV puhul ei ole tegu jäiga

vormi või ette antud sõnastusega, mida ei saa vajadusel muuta. Seega ei takistanud miski Vaidlustajat või isikut, kelle kohta CV esitati, tooma projektide/uuringute puhul välja nende vastavuse Analüütiku tingimuses nõutule. Seda tehtud ei ole.

22. Hankijal on küll RHS § 46 lg 4 tulenevalt kohustus küsida pakkujalt selgitusi, ent RHS ei kohustada hankijat kahtlema esitatud andmete õigsuses ning küsima selgitusi siis, kui midagi ebaselget pole. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et hankija ei pea alati, kui pakkumuses esitatud dokumendid näitavad, et pakkumus või pakkuja mingile riigihangete alusdokumentides esitatud tingimusele ei vasta, asuma pakkujalt selle kohta selgitusi küsima. Seda enam olukorras nagu käesoleva vaidluse puhul, kus Vaidlustaja sai ja pidi ise esitada andmed oma spetsialisti teostatud varasemate projektide/uurimuste osas nii, et nende alusel oleks kontrollitav pakkumuse vastavus Analüütiku tingimusele. Hoolsuskohustus hankija nõutud andmete esitamises lasub pakkujal. Ka kohtupraktikas on leitud, et hankija ei pea oletama, kas pakkujal on lisaks esitatud dokumentidele veel dokumente ja andmeid (Riigikohtu 13.06.2013 otsus nr 3-3-1-24-1, p 22).

23. Lähtudes eeltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on õiguspäraselt leidnud, et Vaidlustaja pakutud analüütik A.S. ei vasta Analüütiku tingimusele.

Vaidlustuskomisjon märgib, et pakkumuse mittevastavuse ning sellega kaasnevalt ka pakkumuse tagasilükkamise tingib selle mittevastavus kasvõi ühele Hankija poolt RHAD-is kehtestatud vastavustingimusele, mis on sisuline. Kuna Analüütiku tingimus on sisuline tingimus ning käesoleval juhul on tuvastatud, et üks Vaidlustaja pakutud analüütikutest sellele ei vasta, on Hankija otsus lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi, kooskõlas RHS § 114 lg-dega 1 ja 2 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

24. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

24.1. Hankija ei taotlenud vaidlustusmenetluse kulude väljamõistmist.

24.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik